

FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA
Marka Marulića 2
71000 Sarajevo

Predmet: Komentar na Vaš odgovor broj: 05- 23- 1615/ 13 od 10. 10. 2014. godine, dostavlja se

Poštovani,

Iznenađeni smo na Vaše samozadovoljstvo po pitanju ekološke problematike u Zenici i neshvaćanja onog što mi kao nevladina organizacija želimo.

Mi želimo biti na istoj strani, da se poštaju zakonski propisi, da zdravlje ljudi bude maksimalno zaštićeno i da ekološka situacija ne zavisi od meteoroloških uslova zeničke kotline nego da se emisije svih zagađujućih polutanata dovedu u dozvoljene granične vrijednosti.

Moramo pojasniti i podvući neke činjenice iz Vašeg odgovora:

1. Za 2012. godinu nismo reagovali na Vaše / Mittal-ove toliko nelogične podatke o godišnjim emisijama benzola, jer smo mislili da se radi o gruboj grešci u štampanju prezentirane tabele. Sada nam je jasno da je pitanju ili neznanje ili obmana javnosti.

Ovo pokazuje i tvrdnja objavljena listu "Oslobođenje" od 12.10.2014. godine da u Zenici više nema benzola u zraku. Ovakva tvrdnja je neargumentovana, jer se zna da se emisije i imisije benzola ne mijere već duži vremenski period.

Podvlačimo, da smo mi jasno tražili koje emisije želimo znati i koje trebaju biti pod lupom stalne kontrole, ali se i dalje sve institucije oglušuju na te naše zahtjeve. Zašto?

Ne preostaje nam drugo, nego da tražimo pomoć od Međunarodne zajednice.

2. Svi Vaši komentari i odgovori ukazuju da ste Vi, što se tiče ekoloških problema, sve više portparol Arcelor Mittal-a. Mi ne sporimo da su neke mjere iz okolinskih dozvola urađene – realizirane. Mi samo tražimo i više puta ponavljamo zahtjev za stručnom provjerom efekata urađenih zahvata, i to taksativno za svaku urađenu mjeru iz okolinskih dozvola, bila ona manjeg ili većeg zahvata. Dakle, želimo znati kolike su emisije zagađujućih materija bile prije realizacije, a kolike su sada, poslije realizacije svake mjeru.

Molimo Vas da budete na strani zdravlja ljudi uz opasku da pozdravljamo svaki urađeni zahvat i postignute efekte.

Ništa nam ne znače nabrojani časopisi i članci o nekim "realiziranim" projektima bez provjere i dokaza od verifikovanih institucija i laboratorija koje su te provjere radili.

Mnogo je više "realiziranih" manjih projekata od nabrojanih u Vašem dopisu, ali su njihovi efekti nepoznati. Niko do danas nije uradio ni jednu stručnu analizu svih urađenih mjera, bilo malih ili velikih, sa validnim dokazom postignutih efekata.

Uostalom, ne znamo zašto je pristup podacima o urađenim rješenjima onemogućen i stručnim ljudima iz nevladinog sektora.

3. U vezi "smanjenja" emisija SO₂ iz koksнog plina tražimo dokaze efekta upotrebe niskosumpornih ugljeva za koksovanje.

Tražimo podatke o redovnim (za svaku pošiljku nabavlјene količine uglja) provjerama sadržaja sumpora (%) u uglju za koksovanje i, što je još bitnije, o analizi hemijskog sastava koksнog plina koji dolazi u mrežu kao energetsko gorivo.

Ove analize moraju biti dostupne javnosti i nevladinim organizacijama.

Iz traženih analiza mora se vidjeti sadržaj sumpora (%) u korištenom- nabavljenom uglju za koksovanje sa usporedbom o sadržaju sumpora ranijih nabavki, te, što je bitnije, količinu sumporvodika (H₂S u gr/Nm³) u koksном plinu sa usporedbom o količini H₂S prije upotrebe niskosumpornih ugljeva.

Samo tako je moguće vidjeti efekte stanja prije i poslije primjene ugljeva za koksovanje sa malim sadržajem sumpora. Svaka druga priča služi za obmanjivanje i Vas i javnosti. Ako se tako ne postavimo prema zagađivačima, onda naša sumnja iz tačke 2. dobija još veće uporište.

4. Što se tiče iskorištenja vodene pare iz kotlova utilizatora Konvertorske čeličane za grijanje grada, na nedavno održanom okruglom stolu u vezi gradskog grijanja u Zenici, predstavnici JP "Grijanje" d.o.o. Zenica i ArcelorMittal-a su istakli da ozbiljniji pristup ovom pitanju traži Studiju izvodljivosti, odnosno projektu dokumentaciju sa svim proračunima i tehničkim pokazateljima da se navedena vodena para može sa sigurnošću u kontinuitetu koristiti za grijanje grada.

Dodajemo, da ova ideja o korištenju vodene pare iz kotlova utilizatora Konvertorske čeličane, čak i u tehnološke svrhe, nije nova. Tehnička rješenja su bila predviđena izvornim projektom i čak su bila montirana i puštena u rad, ali su iz nama nepoznatih razloga, kratak period korištena i relativno brzo napuštena. Razlozi za to se mogu prepostaviti. Ova ideja ostaje kao ideja sve dok se ista ne riješi projektno, tehnički i sigurnosno da se kontinuirano može koristiti za grijanje grada, a do tada njeni realizacija za grijanje grada je u biti neizvjesna uz napomenu da se, zbog energetske efikasnosti pogona Konvertorske čeličane i ArcelorMittal-a predmetna vodena para mora iskoristiti na bilo koji način.

U Zenici, 28.10.2014

"EKO FORUM" ZENICA